



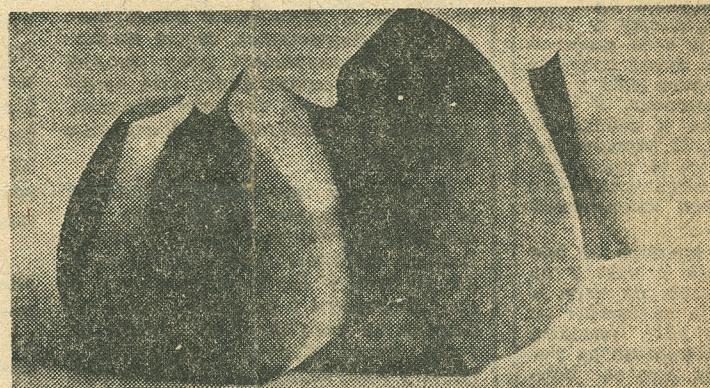
Јубиларна изложба академског вајара Драгана Попоског Даде, убраја се у најзначајније догађаје пролећне ликовне сезоне у Скопљу. Изложба је отворена у Музеју савремене уметности и траје до 20. маја. Њоме се обележава антологијски пресек пластичног израза код Попоског за последњих десетак година: 44 скулптуре у дрвету, бронзи и мермеру, уз 33 пртежа. Изложба представља синтезу идеја којима се аутор бавио последње две деценије.

Стваралаштво Драгана Попоског Даде (рођен у Прилепу 1933.) саставни је и неодвојиви допринос развитку и осавремењавању македонске пластичне мисли седме и осме деценије. У основи пластике Попоског је студизан и сигуран пртеж који негује више година и у коме он бележи своје првобитне идеје као студије, за извођење скулптуре у материјалу. У сталном тражењу и експериментисању, Дада мења и материјал у коме изводи своју скулптуру. Једном је то бронза, други пут дрво, трећи пут мермер. Изгледа да баш у мермеру, он налази највише могућности изражавања.

Још у првим делима, насталим након завршетка Академије, Попоски креће сопственим путем у изградњивању пластич-

Јединство форме и идеје

Достигнућа академског вајара Драгана Попоског Даде пред публиком скопског Музеја савремене уметности



ДРАГАН ПОПОСКИ ДАДА: Мермерна синкопа, 1977.
(Са изложбе у Скопљу)

ног израза. Он напушта традиционалне норме у скулптури. Почиње стилизованим и упрощеним фигурацијом, чија је са држинска компонента скренута подједнако темама наше даље

прошлости (циклус скулптура Самуилови војници, Климент Охридски, Кирил и Методиј и др.), представама легендарних личности преузетих из античке митологије (Икар, Дедал,

Орфеј и сл.) — све до садржаја нашег доба — космонаути, актови, торзи, као и скулптура са социјалном обојеношћу (Туноберачица, Рибар, Радник и друге). При томе, Попоски је транспоновање фигура у покрет као и за њену статичну постављеност.

Овај аутор се, затим, опредељује за своје скулпторских форми на симболе и знаке, и за њихову извесну тотемску постављеност (Каријатиде, Тотем, Знак, Срж, и друге). Крајем седме деценије ствара посебан циклус скулптура подстакнут темом „Дувани“ (Низови, Ракатки, Денга, Градење и слично). Тај циклус пластике, повезан је са ауторовим сећањем на детинство у родном крају, где је тутун судбински везан за егзистенцију људи.

Дуван се у његовој пластици, међутим, јавља само као повод. Сећање на конкретно, само се назире: и то не толико у физичкој представи колико

у распореду маса, у ритму што асоцирају нанизани дувански листови. Ова дела Попоског значе логичан прелаз и континуитет са његовом садашњом апстрактно-асоцијативном усменошћу.

У најновијим делима (1975 — 1981), рађеним најчешће у прилепском мермеру сивцу, Попоски је више заинтересован за структуру материје, за природне феномене и ритам у њима. Полазни инспиративни подстицај је трајно мењање природе (Плодност, Размножавање, Ђубрење, Разливавање, Тласање, и сл.).

Попоски своје слободне форме гради веома инвентивним решењима, где долази до судара скулпторских маса. Супротношћу хоризонтала и вертикална, између конвексних и конкавних, сломљених и оближих форм, између глатких површина са високим сјајем и минимално изложеним обрађеним партија — ствара он јединство своје пластике.

Изложба о којој је реч, потврђује да је Драган Попоски Дада за ове деценије стваралачки деловања у македонском ликовном простору изграђио аутентичну уметност. И, она се сврстава у ред најзначајнијих достигнућа македонске скулптуре данас.

Љ. ДАМЈАНОВСКА